

ZAMEK
W
Niemodlinie
WYNIKI BADAŃ
ARCHEOLOGICZNO – ARCHITEKTONICZNYCH
na
TERENIE CZĘŚCI WSCHODNIEJ
DZIEDZIŃCA HONOROWEGO
i
CZĘŚCI ZACHODNIEJ FOSY ZAMKOWEJ

POZWOLENIE 15/A/2009
OPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

INWESTOR:

Fundacja Zamku Książąt Niemodlińskich,
ul. Rynek 55,
49 – 100 Niemodlin

WYKONAWCA:

Jerzy Romanow,
ul. K. Miarki 16/5,
50 – 306 Wrocław

WROCLAW 2009r.

1. Wstęp

W dniu 25 listopada 2008 roku dokonano wizji lokalnej odkrywek fundamentów, odsłoniętych pod zdemontowanym, murowanym ogrodzeniem, otaczającym wschodnią część dziedzińca zamkowego. Odsłonięty odcinek fundamentu, zbudowany jest z łamanego kamienia bazaltowego, spojonego silną zaprawą piaskowo wapienną. Szerokość tego fundamentu, znacznie przekracza szerokość posadowionego na nim murowanego z cegieł ogrodzenia, co skłoniło nas do przypuszczenia, że w jego przypadku mamy do czynienia z fundamentem miejskiego muru obronnego, który, zgodnie z naszymi rozpoznaniem dokonany na terenie zamków w Głogówku, Koźlu, Strzelcach Opolskich, Ujeździe Śląskim na Opolszczyźnie, Chojnowie, Jaworze i Strzegomiu na Dolnym Śląsku zawsze z dystansem omijał średniowieczne założenia zamkowe. Mając na uwadze brakujące rozpoznania w tym zakresie w przypadku zamku w Niemodlinie, sformułowany został stosowny program badań, przedstawiony do zaopiniowania Opolskiemu Konserwatorowi Zabytków. Po uzyskaniu stosownej akceptacji, zrealizowane zostały prace badawcze, które prowadzone były w czerwcu 2009r.

W trakcie opracowywania wyników badań uznaliśmy za stosowne dla przybliżenia wiedzy o zamku dołączyć krótkiego opisu dotychczasowych wyników badań na tym niezwykle złożonym obiekcie.

2. Wyniki badań dotychczasowych.

Archeologiczno-architektoniczne badania wykopaliskowe na terenie zamku i podmurza obiektu prowadzone były, przez autora niniejszego sprawozdania w latach 1979-1980. Wynikiem prac badawczych, skorelowanych z dostępnymi źródłami historycznymi jest rozwarstwienie istniejącej i odkrytej w trakcie badań architektury na 5 chronologicznych faz budowy i funkcjonowania obiektu.

Z fazą I – najstarszą, badanego obiektu związana jest zachowana południowo-wschodnia część prostokątnej w rzucie kamiennej, bez przyporowej wieży o wymiarach 9,00m x 6,75 m (ryc. 10a). Jednoprzestrzenna powierzchnia użytkowa obiektu wynosi 60,75 m². Ściany wieży zbudowane są z różnej wielkości kamieni polnych, układanych w szalowaniu na glinie. W istniejących narożach zachowały się negatywy pionowych, prostokątnych w przekroju słupów, wzmacniających szalowanie. Ściany obiektu posiadają grubość 1,50 m. Zrekonstruowana długość całkowita wieży wynosiła pierwotnie 12,00 m, a jej szerokość 9,75 m. Mury wieży posadowione są na piaszczystym calcu.

Analizując poziom stropu calca w wykopach usytuowanych poza omawianym obiektem, mamy podstawę stwierdzić, że wieża zbudowana jest na pierwotnie wyeksponowanym terenie, wznoszącym się nad doliną rzeki Ścinawy. W obrębie obiektu stwierdzono ceramikę naczyniową chronologicznie niejednorodną. Reprezentuje ją generalnie materiał charakterystyczny dla 2 połowy XIII wieku, natomiast 2 fragmenty posiadają metrykę wcześniejszą, nawiązująca do materiałów z 1 połowy XIII wieku. Ta rozpiętość chronologiczna ceramiki wydaje się uzasadniać czasokres funkcjonowaniu obiektu. Dokument wydany w Niemodlinie w 1224 roku przez księcia opolskiego Kazimierza, wymienia po raz pierwszy nazwę miejscowości. 1 sierpnia 1228 roku Niemodlin wymieniony jest jako wieś książęca, przekazana przez księcia Kazimierza Opolskiego kasztelanowi Oświęcimia Klemensowi Gryfście, w zamian za pokrycie budowy połowy kosztów zamku w Opolu. Kasztelan Klemens równocześnie uzyskuje patronat nad miejscowym kościołem. Omawiana wieża, jak można domniemywać, wybudowana została przed rokiem 1224, jako siedziba administratora książęcego osady wiejskiej.

Fazę II zabudowy zamku stanowi kolejna wieża, zbudowana na zewnętrznym obrysie poprzedniej (ryc. 10b). Dotychczasowa wieża zostaje rozebrana. Nowo wybudowana wieża jest również budowlą zaplanowaną na rzucie lekko zdeformowanego prostokąta. Zbudowana jest z otoczków łamanego kamienia bazaltowego, układanych warstwowo na silnej zaprawie piaskowo-wapiennej. Ściany boczne krótsze posiadają grubość 2,25 m, zaś ściany dłuższe 2,15 m. Mury posadowione są około 0,4 m poniżej stropu piaszczystego calca. Całkowita długość wieży wynosi 16,50 m, a szerokość 12,30 m. Omawiana budowla jest podobnie jak obiekt wcześniejszy posiada zabudowę jednoprzestrzenną o powierzchni 92 m². Wieża w narożach północnym i wschodnim zaopatrzona jest w przypory przekątniowe. Taką samą przyporę posiadał również zachodni narożnik, na co wskazuje zachowany negatyw muru. W narożniku południowym wieża posiada dwie przypory, proste, oskrzydłające mur wyprowadzony w kierunku miejskiego obwodu obronnego. W połowie długości ściany północno-zachodniej wieża zaopatrzona jest w przyporę prostopadłą. Od strony zewnętrznej otacza ją, częściowo zniwelowany nasyp z gliny i piasku, który powstał na stropie warstwy poziomego osadniczego, związanego z wieżą fazy I. Z omawianą wieżą ściśle połączona jest warstwa drzazg i wiórów drzewnych, które mają charakter odpadów po obróbce ciesielskiej. Ta warstwa, o cechach warstwy budowlanej zawiera jednorodny chronologicznie materiał ceramiczny, datowany na 2 połowę XIII wieku. Nasyp

wieża otoczony był fosą, której przebiegu, w oparciu o przekroje terenu, należy dopatrywać się pod obecnymi skrzydłami zamku. Wieża fazy II funkcjonalnie i zapewne konstrukcyjnie związana jest z miejskim murem obronnym, który ma tą samą strukturę budowlaną. Fakt ten wskazuje na ich niewątpliwą korelację chronologiczną (ryc.8). Datę budowy wieży należało by wiązać z nadaniem wsi Niemodlin praw miejskich. Brak jest jednak w źródłach dokładnej daty lokacji. W 1260 roku książę Władysław przejmuje z powrotem prawo własności do Niemodlina. W 1283 roku po raz pierwszy wzmiankowana jest nowa nazwa Niemodlina – Valkenberch. Początkowo będzie ona występować równolegle z nazwą pierwotną, by ją w końcu na stałe zastąpić. Zmiana nazwy może wskazywać na związek z lokacją na prawie niemieckim. W 1294 roku wzmiankowany już jest kasztelan Niemodlina Syghard. Korelacja powyżej przedstawionych źródeł z materiałem ceramiki naczyniowej pochodzącej obu wież, a datowanych na 2 połowę XIII wieku, upoważnia do przyjęcia daty budowy obiektu na około rok 1260. Niemodlin bowiem w tym czasie staje się z powrotem własnością książęcą i być może uzyskuje także prawa miejskie.

W fazie III główny trzon kolejnego założenia zamku stanowiła w dalszym ciągu wieża fazy II, która zostaje otoczona została prostokątnym w rzucie, murowanym obwodem kurtynowym, przebiegającym wzdłuż wewnętrznej krawędzi dawnej fosy (ryc. 10c). Mur kurtynowy zbudowany jest z cegieł palcówek o wymiarach 25-25 cm x 12 cm x 9-10 cm, układanych na żółtawej zaprawie piaskowo-wapiennej. Szerokość muru wynosi około 1,0 m i jest on posadowiony na kamiennym fundamencie o wysokości 0,75 m. Naroża kurtynowego obwodu zaopatrzone są w przypory przekątniowe, natomiast odcinki proste w przypory usytuowane prostopadle. Zewnętrzny obrys muru posiada wymiary 40,45 m x 33,70 m. Budowa obwodu kurtynowego związana była z równoczesną rozbiórką łącznika zamkowego z murem miejskim. Omawianą fazę rozbudowy zamku należy wiązać z osobą Bolka I, tytułującego się księciem na Opolu i Niemodlinie. Wg źródeł historycznych książę ten w 1313 roku zbudował w Niemodlinie swój zamek.

W fazie IV rozbudowy zamku niemodlińskiego być może funkcjonuje wieża fazy III, ale dokonana ostaje rozbudowa zamku na zewnątrz ceglanego obwodu kurtynowego, symetrycznie przy przeciwległych stronach obwodu, a mianowicie od strony północno-wschodniej i południowo-zachodniej wybudowane zostają dwa skrzydła, których ściany wewnętrzne stanowią odcinki muru kurtynowego fazy III (ryc. 10d). Mury zewnętrzne nowych skrzydeł zbudowane są z cegieł palcówek o wymiarach 25-26 cm x 12 cm x

9-10 cm, układanych na żółtawej zaprawie piaskowo-wapiennej w wątku gotyckim. Mury posiadają grubość do 1,30 m do 1,65 m. Naroża nowych skrzydeł zaopatrzone są w przypory przekątniowe. Odcinki ścian dłuższych mają przypory usytuowane prostopadle w stosunku do nich. Wjazdu na zamek nie stwierdzono. Jego lokalizacji należy dopatrywać się w miejscu gdzie w okresie późniejszym wybudowana zostaje renesansowa wieża w skrzydle północno zachodnim.

W fazie V, w okresie renesansu, w latach 1589 – 1592, dokonano kolejnej, zasadniczej rozbudowy gotyckiego zamku, dotychczasowej, średniowiecznej rezydencji książęcej Piastów opolskich. A mianowicie od strony północno zachodniej dobudowane zostaje kolejne skrzydło obiektu, flankujące dawne skrzydła gotyckie fazy IV, zaopatrzone w prostokątną w planie wieżę bramną, usytuowaną na zewnątrz lica skrzydła w jego osi zabudowy. Cały obecny zespół architektoniczny otoczony zostaje w prostokątny w rzucie ziemny bastion, oblicowany murem kamiennym, nie wykluczone, że w formie boniowania (ryc. 10e), przekształcający dotychczasowy średniowieczny zamek w pałacowy obiekt typu *fortezza del palzzo*.

Wyniki badań aktualnych.

Zgodnie z założeniami programu badań wykopy badawcze usytuowane zostały w zachodniej części fosy zamkowej oraz południowo wschodniej strefie obecnego dziedzińca, który w obecnym założeniu pełnił funkcję dziedzińca honorowego, przeznaczonego dla oficjalnych powitań przyjezdnych osobistości. Skrzydła boczne w tym układzie spełniały funkcje obiektów zaplecza gospodarczo-usługowego w rodzaju pokoi gościnnych powozowni, mieszkań dla służby, kuchni, lamusów itp. Lokalizacja wykopów badawczych znajduje się na ryc. 1, natomiast planigrafia odkrytych w trakcie badań obiektów przedstawiona została na ryc. 2.

Łącznie w wyniku badań odkryto siedem murowanych obiektów zasadniczych oraz cztery obiekty z nimi współwystępujące, pełniące przy nich funkcję murów, lub filarów naprawczych lub wzmacniających.

OBIEKT 1.

Odkryty został w południowo zachodniej strefie dziedzińca honorowego. Usytuowany jest wzdłuż przebiegu zabudowy przybranej. Zbudowany jest z łamanych kamieni bazaltowych, układanych warstwowo, bezpośrednio na gliniastym calcu (ryc. 2, 3, 8, 18, 21, 22). Odkryty mur kamienny posiada

średnią szerokość 1,45 m. Taką samą szerokość i warstwowy układ posiada partia kamienna miejskiego muru obronnego (ryc. 27, 28).

Dalszego przebiegu odkrytego odcinka muru obronnego należy dopatrywać się po obrzeżu zabudowy dziedzińca, aż do zewnętrznej ściany istniejącego budynku administracyjnego.

Właściwą identyfikację rozpoznanego muru potwierdzają dostępne materiały ikonograficzne. Na Najstarszym istniejącym przedstawieniu zamku, a mianowicie jego widoku perspektywicznego z roku 1734 (ryc. 29), po lewej stronie rysunku, wzdłuż ulicy prowadzącej do rynku, do wysokości budynku bramnego dziedzińca zamku, wykreślony jest odcinek muru z krenelazem, przykrytym jednospadowym zadaszeniem. Na fotografii sprzed roku 1869, przedstawiającej budynek bramny i mur dziedzińca dopatrujemy się właśnie w tym murze, zredukowanym jak sądzimy o wysokość krenelaża tożsamości z miejskim murem obronnym (ryc.32). Zachowany przebieg miejskiego muru obronnego przedstawiony jest na perspektywicznym widoku Niemodlina z roku 1750 (ryc. 31). Na ryc. 8 prezentujemy zachowany obecnie fragment miejskiego muru obronnego z nowo odkrytym odcinkiem na terenie dziedzińca honorowego w kontekście zamku fazy II i jego murem łącznikowym.

OBIEKT 2.

Obiekt 2 usytuowany jest w południowej części dziedzińca honorowego. W części wschodniej dochodzi łukowatym przebiegiem pod przyczółek barokowego mostu zamkowego, natomiast w strefie południowo zachodniej dziedzińca załamuje się pod kątem zbliżonym do prostego wstępując w kierunku południowo zachodniego odcinka fosy (ryc. 1, 2, 4) . Jest to mur zbudowany z cegieł gładkich o wymiarach 29 cm x 13 cm x 7 cm, układanych na żółtawej zaprawie piaskowo wapiennej główkowo w obu jego licach. Na pewnych odcinkach w jądrze muru, w jego osi dłuższej stwierdzono przestrzeń wypełnioną fragmentami cegieł. Mur posiada szerokość od 60 cm do 70 cm. Posadowiony jest na warstwie kamieni polnych, również spojonych zaprawą piaskowo wapienną, zalegających na poziomie gliniastego calca na głębokości ok. 2,00 m poniżej obecnego poziomu terenu. Zachowana wysokość muru wynosi od 0,40 m do 0,70 m (ryc. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17). Na licu muru od strony dziedzińca zaobserwowano znaczną obecność zaprawy, co skłania nas do przypuszczenia, że mur realizowany był w wykopie pionowym, pełniącym funkcję naturalnego szalowania.

Prezentowany mur interpretujemy jako zewnętrzną cembrowinę

renesansowej fosy zamkowej. Za taką funkcją przemawia lokalizacja i przebieg obiektu oraz murowane przedstawienie fosy na rycinie 29.

OBIEKT 2a.

Obiekt 2a (ryc. 2, 11, 12, 14) jest murowanym z cegieł filarem, czy przyporą stabilizującą od strony dziedzińca obiekt 2 – ceglany mur zewnętrznej cembrowiny fosy.

OBIEKT 3.

Obiekt 3 zlokalizowany został w obrębie obecnego parku zamkowego (ryc. 4, 22, 23). Jest to właściwie zespół dwóch strukturalnie różnych obiektów, pełniących tę samą funkcję. Składa się z części kamiennej o szerokości ok. 0,90 m, zakończonej przyporą prostą oraz z ceglanego, zbudowanego z cegieł gładkich o wymiarach 29 cm x 13 cm x 7 cm, muru łukowato wygiętego, dostawionego do lica bocznego przypory obiektu kamiennego. Szerokość muru ceglanego wynosi 0,60 m.

Oba obiekty traktujemy jako pozostałość murowanej oblicówki prostokątnej w planie, ziemnego bastionu renesansowego zamku, pierwotnie, jak to jest przedstawione na ryc. 29, zaopatrzonej dodatkowo w kamienne boniowanie. Ponadto omawiane obiekty, jak wnosimy na podstawie ich szczególnego założenia w planie (przypora i łukowate wyoblenie naroża) pełnią jednocześnie funkcję fundamentu narożnej bartzany, elementu fortyfikacyjnego tak charakterystycznego dla czworobocznych bastionów renesansowych. Wprawdzie na przytoczonej wyżej ilustracji brak przedstawienia narożnych bartyzan to musimy jednak pamiętać, że rysunek ten wykonany został około 150 lat po renesansowej przebudowie zamku. Jak szybko następowały zmiany w zewnętrznym wystroju zamku niech świadczy jego widok o 16 lat późniejszy, na którym już brak kamiennego boniowania bastionu (ryc. 30). Renesansowa zamku przedstawiona została na rycinie 9.

OBIEKT 4.

Obiekt 4 usytuowany jest partii południowo wschodniej dziedzińca (ryc. 2, 5, 11, 12, 13, 15, 16, 17). Nawarstwiony jest na zabudowę obiektu 2. Posiada długość powyżej 31,5 m i szerokość wynoszącą 4,35 m. Jest to pasmo murowanej z cegieł gładkich o wymiarach 30 cm x 14 cm x 6,5 cm, szeregowej zabudowy sześciu rozpoznanych obiektów, wspartych na wspólnej ścianie nośnej i otwartych od strony przeciwległej. Cztery pomieszczenia tego pasma zabudowy posiadają w świetle ścian bocznych długość po 5,00 m, natomiast cztery pozostałe długość po 4,70 m. Mur ściany nośnej posiada szerokość ok.

0,65m. Konstrukcyjnie z nim związane ściany działowe posiadają grubość 0,45 m. Ich długości są identyczne i wynoszą 3,70 m. Obiekt 4 swoją zabudową wstępuje w obręb fosy zamkowej, poza linię zabudowy obiektu 2 – zewnętrznej cembrowiny fosy. Ten fakt dowodzi, że fosa zamkowa w trakcie budowy omawianego obiektu została już częściowo zasypana, a na pozyskanym obszarze zaplanowany został park zamkowy. Nietypowa zabudowa obiektu oraz orientacja jego otwartej strony w kierunku najkorzystniejszej operacji słonecznej, jak też fakt istnienia w tym rejonie na rycinie 29 wąskiego, silnie przeszklonego budynku skłania nas do uznania odkrytych fundamentów jako pozostałości oranżerii zamkowej.

OBIEKTY 4a i 4b.

Oba obiekty, zbudowane z łamanego kamienia są filarami wzmacniającymi ściany oranżerii, posadowionej w mało stabilnym zasypowym gruncie dawnej fosy zamkowej (ryc. 2).

OBIEKT 5.

Obiekt 5 jest murem ogrodzeniowym, zbudowanym generalnie z łamanego kamienia bazaltowego, układanego na zaprawie piaskowo wapiennej pomiędzy kamieniami gładko obrobionymi i płasko zlicowanymi (ryc. 2, 6, 24, 25). Licowe, o poligonalnych kształtach duże kamienie takiego muru określane są jako cyklopowe. Mur ten o szerokości ok. 1,05 m, wybudowany został po likwidacji obiektu 4 – oranżerii zamkowej. Świadczy o tym fakt wprowadzenia jego odcinków pomiędzy fundamenty ścianek działowych oranżerii. Mur ogrodzeniowy wybudowany został w tym samym czasie jak budynki o kamiennych elewacjach w części południowo zachodniej dziedzińca oraz mur z bastejką, zaopatrzoną w kluczową strzelnicę, usytuowany obecnie poza parkiem zamkowym.

OBIEKT 5a.

Obiekt 5a jest fragmentem kamiennego fundamentu bastejki, wybudowanej w tym samym czasie jak obiekt 5 (ryc. 2, 26).

OBIEKT 6.

Odsłonięty został w południowo zachodniej części dziedzińca honorowego. Jest funkcjonalnym zespołem studni ściekowej i kolebkowo sklepionego kolektora. Szerokość kolektora wynosi 0,77 m. Oba obiekty wybudowane zostały z cegieł (ryc. 2, 7, 18). Jest to pozostałość systemu odwadniającego teren dziedzińca. W trakcie odkrycia stwierdzono, że cały system był całkowicie zamulony.

OBIEKT 7.

Odkryty został w sąsiedztwie kolektora 6. Jest zachowanym odcinkiem innego kolektora ściekowego, zbudowanego z cegieł, o sklepieniu wymodelowanym kolebkowo. Kolektor posiada szerokość w świetle ścian bocznych, wynoszącą 0,50 m. Jego dno wyłożone jest płytami z łupku o długościach ok. 1,00m i szerokości 0,48 m. Wysokość kolektora w świetle wynosi 0,57 m.

3. Podsumowanie.

Przedstawione wyniki badań są rezultatem kolejnego, zapewne nie ostatniego etapu badań archeologicznych tego tak niezwykle interesującego zespołu urbanistycznego o złożonej stratyfikacji budowlanej, chronologii i do końca nie bardzo czytelnym zakresie funkcjonalno przestrzennym.

Z całą satysfakcją stwierdzamy, że podstawowe założenie programowe, jakim była potrzeba rozpoznania przebiegu miejskiego muru obronnego w kontekście zabudowy zespołu zamkowego zostało zrealizowane, a dokonane przy okazji tego przedsięwzięcia odkrycia znacznie wzbogaciły naszą wiedzę o zamku w Niemodlinie

Janusz Romanow

EFUJZY ROMANOW
 Archeolog
 Zakład Etnologii i Konserwatorów Zabytków
 Urząd do Spraw Ekspertyz i Orzeczeń
 Krajowa Akademia Sztuki S.K.Z. Nr 74
 50-200 Katowice, ul. K. Miarki 16/5

Opole, dnia 26.02.2009r.

ZA- GM - 5600 -14/09

POZWOLENIE nr 15/A/2009

Na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 5 i ust. 3, art. 4, art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 7 pkt 1 i 4, art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162 z 2003 r., poz. 1568), Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz.U. Nr 150 z 2004 r., poz. 1579) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. - Dz.U. Nr 98 z 2000 r., poz. 1071 z późn. zm.)

po rozpatrzeniu wniosku Fundacji Zamku Książąt Niemodlińskich, ul. Rynek 55, 49-100 Niemodlin z dnia 23.02.2009 r., bez l. dz. , złożonego w dniu 23.02.2009 r. o udzielenie pozwolenia na prowadzenie badań archeologiczno-architektonicznych na Zamku w Niemodlinie, dz. gr. nr 521/1 – w części zachodniej fosy oraz wschodniej części dziedzińca honorowego przy zabytku - *Zamek w Niemodlinie, wpisany do rejestru zabytków woj. opolskiego pod nr 20/50 – wpis z dnia 22.05.1950 r.*

oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku i dokumentach projektowych związanych z inwestycją,

p o z w a l a m

na prowadzenie badań archeologiczno-architektonicznych na Zamku w Niemodlinie, dz. gr. nr 521/1 – w części zachodniej fosy oraz wschodniej części dziedzińca honorowego

przy zabytku - *Zamek w Niemodlinie, wpisany do rejestru zabytków woj. opolskiego pod nr 20/50 – wpis z dnia 22.05.1950 r.*

z przy spełnieniu następujących warunków: należy prowadzić dokumentację przebiegu badań oraz opracować ich wyniki umożliwiając jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć zgodnie z przepisami w/w rozporządzenia Ministra Kultury z 09. czerwca 2004r. i przekazać ją wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 6 miesięcy od dnia zakończenia tych badań

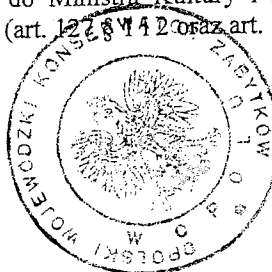
Kierujący badaniami archeologicznymi: dr Jerzy Romanow
termin rozpoczęcia badań: 01.04.2009 - **termin zakończenia badań:** 30.11.2009

Pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu badań.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. odstępuje się od uzasadnienia niniejszej decyzji.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia (art. 122 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 k.p.a.)

OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW

[Signature]
mgr Ewona Solisz